

SLOVENEK.

Političen list za slovenski narod.

Po pošti prejemati velja:

Za celo leto predplačan 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr.

V administraciji prejemati velja:

Za celo leto 12 gld., za pol leta 6 gld., za četrt leta 3 gld., za jeden mesec 1 gld.

V Ljubljani na dom pošiljan velja 1 gld. 20 kr. več na leto.

Posamne številke po 7 kr.

Naročnino in oznanila (inserte) vsprejema upravnništvo in ekspedijer v „Katol. Tiskarni“ Kopitarjeve ulice št. 2.

Rokopisi se ne vračajo, nefrankovana pisma ne vsprejemajo.

Vredništvo je v Semeniških ulicah št. 2, I., 17.

Izhaja vsak dan, izven nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Vredništva telefon-števil. 74.

Štev. 85.

V Ljubljani, v soboto 16. aprila 1898.

Letnik XXVI.

Misijoni v Trstu.

II.

Druga propoved!

Kolik razloček od prve! Socijalisti so že prvi večer grozili, da bode drugi večer »še huje«. In res je bilo »še huje«, toda v drugem pomenu besede.

Predno govorim dalje, moram opozoriti častite čitatelje, da se beseda »misijon« v svojem navadnem pomenu ne sklada prav s temi propovedmi, ki se vrše sedaj v Trstu v cerkvi sv. Antona novega, kajti te propovedi nimajo strogo cerkvenega značaja, kakor misijoni sicer, marveč te propovedi so ožje svetskega, socijalnega pomena.

Sredi cerkve sv. Antona novega stoji obsežen oder, pregrnen z vijolčnim prtom, na katerem odru sta miza in stol, na mizi dva kandelabra s svečami. Na tem odru stoji od 8. do 9. ure zvečer impozantna postava patra jezuitov, Pavičiča, iz katere se razlega grmečim glasom propoved o socijalizmu. Na tem odru stoji pogumni bojevnik za prava svete cerkve, za prava človeštva, za zdravo organizacijo človeške družbe. Toraj misijon!

Da, misijon, ki je bil že tudi potreben! To je pokazalo občinstvo, ki je žejno uka drlo v celih množicah v cerkev oba večera! Saj kaj takega ne pozna tržaško, lepega nauka v domači, družabni besedi tolikanj potrebno prebivalstvo.

Odprla so se srca na stežaj, odprla so se srca, v katerih je vladala že dolgo črna tema in smrad pokvarjenega vzduha tržaške javnosti, odprla so se, kakor se odpre okno nezdrave beznice, ko prvič po dolgi zimi posije

pomladno solnce — in va-njo je sinil pomladni žarek solnčne resnice!

Kako je to dobro delo!

In še več, še več mora priti teh žarkov, še več tega zdravega vzduha, dokler se popolnoma prenovi, izčisti in prezrači — tužna beznica tržaških src!

Kakor rečeno, ti misijoni so nekaj nenavadnega in v to jih dela vzlasti sovražno nastopanje od židovstva najete sile.

Vsled grožnje socijalistov obkolilo je cerkev že kmalo po šesti uri krdelo policistov in v cerkev samo je stopilo več sto oboroženih stražnikov državne policije. (Hvala Bogu, da je prišla tržaška redarstvena oblast v državne roke, magistrat s svojimi pandurji bi prav gotovo ne varoval cerkvene avtoritete, katero se na vso moč trudi pogaziti v prah!

Stražniki z dostojanstveniki redarstvene oblasti na čelu zasedli so vse važne prostore v cerkvi, obstopili zlasti govornikov oder in preiskali natančno vse bolj skrite prostore, spovednice itd., da-li se ne skriva kak individij kje z zlobnim namenom. Naposled so naredili po sredi cerkve špalir in ves čas govora strogo pazili na vsako gibanje med občinstvom. Vsa propoved se je vršila tako rekoč — pod oboroženo silo in ta vtis ni bil dokaj prijeten na poslušalce. Kmalo po šesti uri, ko je nastopila v cerkvi policija, bilo je videti sumljivih ljudij, ki so s sarkastičnim posmehom v obrazu lazili okrog, si namigavali, izginjali iz cerkve in zopet prihajali. To gibanje se je nadaljevalo tudi med propovedjo in čutilo se je, da se »nekaj« pripravlja zunaj cerkve. Ko je privrelo ljudstvo v cerkev, opazila je straža, da ima nekdo pri sebi steklenico; tega človeka je bilo treba posebno opazovati, kajti možnost ven-

dar ni bila izključena, da ne prileti iz roke kakega od Boga pozabljenega človeka kaka življenju nevarna stvar.

Ta možnost seveda ni ostala brez vtisa na govornika in takoj početkom govora se je obrnil do občinstva z vprašanjem, česa hudega je vendar zakrivil s svojim govorom, da se mora njegova beseda stražiti — z orožjem, da mora govoriti v senci bajonetov? Saj imajo besede njegove jedini namen, opozoriti človeško družbo na velikansko nevarnost, v katero jo je zavel krivi socijalizem in moderni liberalizem, in da se opozarja na to, je vendar dobro delo, katero bi moral priznavati vsak pravi prijatelj človeštva. Le oni, ki želi in hoče razpad človeške družbe; oni, ki sovraži človeka kot takega in ga hoče uničiti, iz sovraštva do Stvarnika samega; oni, ki hoče razdreti vse plemenite vezi v človeški družini; oni, ki hoče prekucniti na glavo vso naravno in razumno organizacijo družbe, z jedno besedo: oni, ki je obupal nad Bogom in svetom, ki je obupal sam nad seboj, ki je zrel za umor in samomor, oni jedini ne priznava idej pravega in krščanskega socijalizma.

Da je tacihi ljudij na svetu, da jih je na milijone, o tem ni dvomiti, ker jih vidimo vsak hip pred seboj. Kdo pa jih je naredil v to, kar so? Kdo jih je zdelal tako neusmiljeno, da niso skoro več podobni ljudem? Kdo drugi, kakor lažnjivi liberalizem in židovski socijalizem in materijalizem? Židovski materijalizem, ki je izmolznel do suhega vso nežidovsko človeško družbo in v prvi vrsti nesrečni in pomilovanja vredni delavski stan in zlekel vse premoženje sveta v svoj brezdanji žep; židovski materijalizem, ki je izpodrezal žile vsemu javnemu življenju, da

LISTEK.

Vojna in mir.

Lepe piruhe dobili so letos p. n. člani delegacij. Vodstvo mornarice ne zahteva od njih nič manj nego 55 milijonov goldinarjev kredita, ali pa ladij, kolikor se jih dobi za ta denar. Vse države pomnožujejo z največjo naglico svoja brodovja, in videti je, kakor da bi človeški rod hotel se ukrcati, da bi je na morju velik, svetoven, odločilen boj! Umevno, saj morje hitro odpere prelito kri in brez sledu pogoltne padle žrtve, tako, da poznejšim rodovom ostane le še prav malo neprijetnega spomina. Razni še nepoznani Nelsoni in Tegetthofi že snujejo bojne načrte, svet pa se strahom poprašuje, se bode li posrečilo ohraniti svetovni mir.

Prvi boj za ohranitev svetovnega miru se je že bil in sicer v državni zbornici Zedinjenih držav, kjer so prijatelji vojske trdno se spoprijeli s prijatelji miru. Bojni načrt posneli so po priznani dobrem vzorcu našega avstrijskega državnega zbora. Pričetek bitke naznanjale so gromovite psovke, potem pa so sovražne čete naravnost udarile druga na drugo. Ako bodejo trajali ti boji

še dolgo, potem se Špancem morda le posreči ohraniti si biser Antil, Kubo.

Boji, četudi neparlamentarni, američanskega parlamenta imajo torej svetoven pomen. To se seveda o bojih v našem parlamentu trditi ne da. Nemci sami ne vedo, zakaj kličejo tako vstrajno na boj, zakaj hočejo nadaljevati »mirno« obstrukcijo. Tako bode ostalo v našem državnem zboru vse pri starem.

Nekaj novega bodejo pa vendar vpeljali v našej državnej zbornici, napravili bodejo namreč, kakor poročajo listi, stojališče za biciklje, na katerih bodejo prihajali poslanci v zbornico. To svedoči, da je kolesarski šport zelo razširjen med poslanci. Ker pa sedaj, ob kraju stoletja, nobena stvar bolj ne druži ljudij, nego baš šport, ne bilo bi napačno, ko bi se ustanovil iz pristašev vseh strank klub parlamentarnih kolesarjev poleg že obstoječih parlamentarnih klubov. Tako bi se poslanci zjediniili na polju športa in tem potom tudi v drugih vprašanjih se sporazumeli in tako dosegli parlamentarni mir.

To idejo nam je v dolgem dopisu brezimeni dopisnik razvil mnogo lepše, nego nam je bilo mogoče tu razviti jo v kratkem. Mi sodimo, da take ideje niso toliko nevarne parlamentarnemu boju, kot našemu vredniškemu košu.

Victoria.

(Slika iz časa preganjanja kristjanov v treh dejanjih.)

(Po dr. A. Waal-u, — Jan-Jak.)

(Dalje.)

Tretje dejanje.

Ječa.

Prvi nastop.

Fosor Klemen sedi v verigah.

Šele dva dneva sta pretekla od onega jutra, ko me je prefekt zvalil v svojo hišo. Hlinil se je, da se celo po poti proti domu boji kakega napada. Tovariš pustil ga je samega v katakombah ter zbežal. Spremil sem ga res do vrat, a za plačilo me je ukazal zgrabiti in sem-le vreči.

Šele dva dneva — a zdi se mi, da sem že dve leti tu. Navadno potekajo ure tako hitro, a zdaj mi teko tako počasi, neizrečeno počasi! Saj sem vaje teme in grobne tišine, a ta temna ječa mi je neznosna, ta tihota mi je muka.

Toda naj bo! Bog hoče, da sem tu, za-nj trpim rad. Saj zaslužil nisem milosti, da me je Bog pridružil častitljivi trumi onih, ki njegovo ime tako hrabro spoznavajo. Da, moj Bog, ako ti hočeš, rad ti darujem svoje življenje, nič me ne zadržuje, — pa, oh! (Pomisli, potem:) Nekaj je, kar me še skrbi. — Moja žena in otroci. Sele

sahne zdaj in se suši, kakor drevo, kateremu se podsekajo korenine; tisti židovski materijalizem zavdaja zdaj v svoji zlobi naposled zapeljani delavski množici še z vpitjem pohujšljivih fantastičnih in nikdar izvedljivih idej ter obrača pozornost ljudij od sebe pa na duhovščino, katera si le prizadeva, te množice opozoriti na pravo nevarnost za obstanek krščanskega delavstva.

In res! Mesto da bi se obrnilo delavstvo proti svojemu resničnemu sovražniku, judu, ki je izmolzel to delavstvo do zadnje kaplje krvi in mozga, obrača se nahujskano po svojih od judov plačanih voditeljev, proti duhovščini, proti svojim dobrotnikom!

Tako daleč seže slepota nerazsodnih množic, nezavedne delavske družbe!

Zadostuje jej, ako jej šepeče kruto zviti jud: »delavec, ti si gospodar, ti vladar sveta, v tvojih žulavih rokah počivajo usode človeštva! Na noge, udri na one in stri jih, ki ti ne pustijo te zasluge, te časti; udri nanje, preobrne jim prestol in altar, naredi vesoljno zmešnjavo na svetu in na dobičku te zmešnjave se bodeva delila midva!

Tako šepeče jud otročje navdušenemu delavcu, a črni demon se roga lahkovernemu delavcu za hrbtnom in mu osle kaže...

O prvi priliki že zares ropoče delavec in kriči, da se razlega po mestih in vaseh, zbira se v nepreglednih armadah, katere smatra že »armadam rešilcev človeštva« in bije na duri onim, ki mu — odpirajo kalne, zastrte oči.

Otrokom igrače!

Po propovedi v cerkvi sv. Antona novega so se zbrale črne trume socijalistov in korakale po mestu pojoč — »delavsko pesem« (pesem sužnjev židovskega materijalizma!) Z delavci so korakale tudi mlade ženske in da stvar ni ostala »ohne Würze«, korakalo je ž njimi tudi nekaj mladih judov, ki so pomagali socijalistom na tem spreletu »reševati človeštvo«.

S krikom, ki se je razlegal po ulicah v pozni večer, se je menila preupiti trhla socijalistična reč, katere tendenca je tudi jedino le krik, šum in ropot, to je vse, česar je uboga, od dela utrujena para zmožna.

Ves drugačen utis pak je naredila množica onih, pri katerih je našla lepo mesto lepa beseda patra Pavičiča. Pomilovalno so zrli na razgrajajočo tolpo in na njih obrazih se je bralo izpoznanje o nestalnosti socijalistične slave. Iz besed, ki so se prav pogosto čule na ulici, sklepati, je palo seme na rodovitna tla in nade je, da bode to seme tudi kmalu obrodilo lepega sadu.

Politični pregled.

V Ljubljani, 16. aprila.

Finančni minister dr. Katsl je doposlal, kakor se nam je včeraj sporočilo, svojim volilcem v Karlinu in Smihovu pismo, v katerem naznanja, da odlaga svoj državnozborni mandat in sicer ne radi tega, ker se meni posloviti od

svojih starih prijateljev in raztrgati vezi zaupanja in simpatij, ampak le, ker to zahteva ustavna navada. Pripomni pa takoj, da radevolje zopet vsprejme mandat, ako volilci s svojim zaupanjem pokažejo, da je svetovalec krone zmožen biti tudi nadalje zaupnik in zastopnik naroda. Minister zatrjuje, da bode vedno ostal zvest svojemu načelu in narodu svojemu, naj zastopa katerokoli mesto v državi. O tem pismu se je že posvetoval izredni, mnogobrojno obiskani volilski shod, ki ga je sklicel meščanski klub v Karlinu. Sklenilo se je soglasno, da se pri dopolnilni volitvi, ki se vrši že prihodnjo sredo, poveri mandat dosedanjemu zastopniku. Njegovi kandidaturi nasprotujejo le radikalci, ki so vprizorili strastno agitacijo proti dr. Kaizlu in mu bodo postavili nasprotnega kandidata, iz Omladina-afere dobro znanega odvetnika dr. Rašina, ki pa ima bore malo nade na zmago, kakor sploh cela njegova frakcija ne bo mnogo dosegla s svojo agitacijo proti mladočeskemu klubu. Najbolj znamenito pa je to, da vse to gibanje sicer bolj na skrivnem, vendar intenzivno podpirajo prusofilski Nemci, kar je razvidno že iz tega, da nemško liberalni in nacijski listi z veliko slastjo poročajo o celem gibanju. Radi bi doživeli popoln razpad mladočeskega kluba, kar se jim pa ne bo posrečilo še tako brzo.

Jezikovne naredbe bodo kmalu odpravljene, tako piše glasilo eksviteza Jurija v jedni zadnjih števil in navaja v potrdilo svoje izjave neko poročilo, ki je baje došlo od neke poljskim krogom prijazne strani. Dotično poročilo slóve: Vsa okrajna glavarstva v deželah češke krone so prejela od ministerstva za notranje stvari ukaz, v katerem se z ozirom na to, da meni ministerski predsednik preklicati jezikovne naredbe, zahteva pojasnilo, koliko uradnikov je večjih češkega in nemškega in koliko samo nemškega jezika. O tej zadevi naj se takoj sporoči. — Iz navedenega sklepa ultra-germansko glasilo, da bo kmalu zasijala zarija na germanskem obzorju in se izpolni želje zatiranega nemštva. Toda ta radost je najbrže prezgodnja, kajti grof Thun potrebuje statističkih podatkov, morda za kak načrt jezikovnega zakona, in vsled tega zahteva od glavarstev nadaljnjih pojasnil. Sicer pa še tudi ne moremo soditi o istinitosti tega, kar poroča Schönererjevo glasilo, ki izraža najbrže le svojo vročo željo in daje svojim somišljenikom pogum.

O **parlamentarnih razmerah** je govoril dr. Engel minuli četrtek na volilskem shodu v Karlinu. Označil je najprej stališče Mladočehov napram vladi, kateri klub še ne more zaupati, marveč hoče počakati dejanj. Toda tudi tega stališča mladočeski poslanci ne smejo preveč zavzemati, kajti s samim čakanjem se ne doseže ničesar. — Gledé delovanja državnega zbora je rekel govornik, da je zelo verjetno, da vlada državni zbor odgođi, ko se snideta delegaciji. Ali se po delegacijskem zasedanju zopet snide ali ne, je odvisno od tega, s kakim uspehom se bo grof Thun pogajal z nemško opozicijo, ker dokler se njeni želji vsaj deloma ne ugoti, tako dolgo ni misliti na mirno delovanje državnega zbora. Akoravno

je ponehala sedaj burna obstrukcija, je vendar vladi tudi »stvarna« opozicija trn v peti, ker ovira rešitev vprašanj, ki so v sedanjih razmerah najvažnejša.

Volitve v Franciji. Minulo sredo se je pričela v Franciji volilna doba, ko je uradni list objavil dekret predsednika Faure, ki določa, da se vrše splošne volitve dne 8. in ožje volitve dne 22. maja. Volilno gibanje se je torej že pojavilo na vseh koncih in krajih francoske republike. — Pred vsem se morajo zgledovati oni, ki hočejo kandidovati. Za to je določena doba od 13. aprila do 3. maja. Vsak kandidat se mora zgledovati pri prefekturi. Kandidovati je dovoljeno le v enem volilnem okraju. Kdor se ne ravna po teh določilih, zapade kazni 10.000 frankov, policija pa odstrani vse njegove programatične lepake in razglase. Najhujša borba bo v Parizu samem, kjer se je za 38 poslaniških mandatov oglasilo že sedaj nad 200 kandidatov. Ministri se bodo seveda tudi udeleževali volilnega boja. Ministerski predsednik Meline kot zastopnik okraja Gemiremont v Vogezih ima že jutri volilski shod, notranji minister Barthou bo pa prihodnjo nedeljo 24. t. m. razvil svoj program volilcem okraja Oloron.

Kubanski vstaši ne kažejo še nikake posebne volje za premirje s Španijo in njih voditelj Maksimo Gomez v posebnem pismu na predsednika Mac Kinleya to naravnost priznava. Pismo, katero smo v malo potezah že omenili, se glasi: Že pred jednim letom nas je vabila španska vlada, naj sklenemo z njo premirje. To ponudbo smo takrat odklonili in jo bomo tudi sedaj. Kmalu nastopi deževni čas. Španiji bi bilo s premirjem zelo ustrezno, dokler traja deževna doba, v kateri se znatno pomnožé strategične zapreke. Toda mi nikakor ne bomo izpustili iz rok te velike ugodnosti in se ne damo voditi za nos. Srčno sicer želimo, da poneha dolgotrajna vojska, toda za vedno. Ako Španija obljubi, da bo ostavila otok, potem vsprejmemo premirje do oktobra. To pismo pišem po naročilu kubanske provincijalne vlade, s katero se prično Španci vsak čas lahko pogajati, ako to želé. — Kakor se vidi, vstaši še vedno zaupajo na svojo moč, največ pa na pomoč Zveznih držav, in vsled tega nočejo odnehati niti za trohico od svojih zahtev. Poleg tega pa tudi računajo na sedanji neugodni letni čas, ko Španci ne morejo računati na nikak poseben uspeh.

Slovstvo.

Voditelj v bogoslovnih vedah.

Izdajejo profesorji kn.-šk. bogoslovja v Mariboru. Urejuje Francišek Kovačič, profesor bogoslovja. Leto I. zvezek 1.

(Konec.)

V članku: »Katero oblast ima cerkev in katero država v zakonskih stvareh?« dokazuje dr. M. Matek iz virov cerkvenega prava in drugih pomožnih ved v prvem zvezku tezo da ima »katoliška cerkev vrojeno in izključno oblast, staviti kristijanom razdiravne in oviravne zakonske zadržke in sploh od-

sedaj čutim, kako mi je družina draga, oh, ločitev od nje mi je težka, britka. (Sliši se rožljanje ključev.) Morebiti že rabelj? Menda vendar še ne? Najbrže kak prijatelj, noseč mi pozdrav od mojih ljubljenih!

Drugi nastop.

Klemen, Marko in Renat v fosorjevi obleki s ponarejeno brado. Renat položi pri vstopu prst na usta, da bi ga Klemen ne izdal.

Marko: Tako, četrto ure imata dovolj. Ne ukvarjajta se preveč z oporoko. Pozdrav na ženo in otroke. Vse drugo oskrbi rabelj. Le tako naprej, saj pravim. (Odhaja.) Kak vzrok ima neki ta prefekt, da je dal tega-le v posebno ječo zapreti? (Odide).

Klemen: Moj oče, ti si? in v taki obleki! Tako more za svoje brate skrbeti le tako srce, kakor je tvoje.

Renat: Duhovnik mora vedno skrbeti po Eratovsko za uboge.

Klemen: In ko bi vendar kdo spoznal?

Renat: Potem bi smel biti saj dalj časa nego četrto ure tvoj tovariš v ječi. Toda hitiva! (Izleče izpod obleke vino in kruh.) To ti pošilja tvoja žena in prijatelji. Tvoja blaga žena te

ne prosi nič drugega, nego da prenašaš vztrajno vse muke.

Klemen: Oj, res blaga žena!

Renat: Ko je zvedela, da si vjet, ni tarnala in prelivala solz, ampak zaklicala je: »Kako sem zaslužila biti žena mučenčeva?!« (Klemen zakrije obraz z rokami.) Prijatelj, zaupaj v Boga! Če te muči ločitev od dragih in če ti obup objema dušo — potem moli, ker v molitvi je tolažba.

Tretji nastop.

Prejšnja. Prefekt in Marko izprva še pred durmi.

Trebonij: Sedaj hočem govoriti z jetnikom; Marko, brž odpri, takoj!

Klemen: Oh, moj Bog! Prefekt! Renat, zgubljen si!

Marko (zunaj): Za vse bogove, prefekt! Kam hočeš? V to vlažno, mrzlo luknjo! Pri Baku! Prehladiš se notri, prefekt, še nahod dobiš! Ne, tega pa ne! Rajši ti pripeljem jetnika iz ječe sam.

Renat (mirno): Spraševal me bo za blagajno!

Klemen: Kaj blagajna! Tvoje življenje je v nevarnosti.

Renat: Ne skrbi, Klemen! V tej temi in v taki obleki me ne bode spoznal, saj me še Marko pri svetlobi ni mogel. A pripravljen sem tudi na najhujše.

Trebonij (še vedno zunaj): Odpri, pravim! Jaz že vém, zakaj hočem prav sedaj govoriti z jetnikom.

Marko: A jaz vém, da se prehladiš, še zbolíš lahko. Ta smrdljiva vlaga ti bo škodovala.

Trebonij: Za vse bogove! Ako pa jaz zapovedujem; sém ključé!

Marko: No, no, ako je pa tako, potem pa že, no, no. Le vedno tako naprej, saj pravim. (Vstopita.)

Trebonij: Kaj, Marko! Še jeden v ječi! Sedaj vem, to je tisti nahod!

Marko: Ka-aj? še jeden? Čarovnija! Ta čarovnik je prilezel skozi zid v ječo...

Trebonij: Kaj čarovnik! Se ti morebiti sline cedé po natezalnici? Takoj mi povej, kako je prišel ta semkaj!

Marko: Odpusti, gospod! Saj ti hočem vse povedati, prav vse, le na tezalnico ne z meno. Oh, gospod, moje kosti niso z njo!

Trebonij: Ne klepetaj, povej!

ločati o stvareh, ki se tičejo zaroke ali zakonske vezi.«

Dr. Aleš Ušeničnik tolmači dogmo »o jedinozveličavni cerkvi.«

»Iz časov vernega razumništva« nam dr. A. Medved opisuje, kako je bila vedno inteligencija, ki je v novejši dobi vzela še nižjim slojem vero, najbolj udana katoliški cerkvi. Svoje trditev dokazuje z raznolikimi vzgledi od Origena in Boetija iz zlate dobe krščanskega razumništva, do kraljev - svetnikov in kraljev - tretjerednikov iz srednjega veka; z vzgledi državnikov in vojvod, zdravnikov in zgodovinarjev in umetnikov.

Dr. I. Križanič govori o novem katekizmu: »zakaj nov katekizem?«, prof. A. Kržič pa podaje »priprave za biblične katekeze« t. j. primerno gradivo za take katekeze, kakor ga nudijo najboljši komentariji in njega svoja izkušnja. Dr. Jožef Pajek pobija vedni izgovor: »Saj itak nič ne pomagala!«

Za znanstvenimi članki sledé raznoterosti, tičočé se kozmistike, cerkvenih obredov itd.

Zlasti je lepo urejen zadnji del: Slostvo. Tu imajo poseben razdelek dogmatika in modroslovje, biblične vede, cerkveno pravo, krščansko starinoslovje.

Na platnicah pa je še poseben književni razgled, ki so v njem priobčeni naslovi novih bogoslovnih knjig.

Vsak vidi sam, kako raznovrstna je vsebina »Voditeljeva« in kako umno je vrejena. Marsikateri duhovnik iz gmotnih ozirrov ne more držati večjih bogoslovnih listov, drugi jih pa zaradi mnogih opravil ne more brati. Takim, pravi urednik, naj vsaj za silo »Voditelj« nadomesti druge liste. Mi pa pravimo, da naj bo »Voditelj« pravo glasilo bogoslovne vede na Slovenskem.

Sodimo, da ni treba še posebej bodriti slovenskih duhovnikov, naj se marljivo naročajo na ta list. Družabnikom »Leonove družbe« pa, ki so si izbrali bogoslovno vedo za svojo stroko, kličemo, naj se zbero okrog »Voditelja«, zakaj nepotrebno je poleg njega iskati še drugega glasila za bogoslovni odsek »Leonove družbe«. Imamo »Voditelja«, torej oklenimo se ga edini in složni!

Naj procvita torej novi slovenski znanstveni bogoslovni list!

»Voditelj« bo izhajal štirikrat na leto, vselej po štiri pole. Velja na leto 1 gld. 20 kr. Naročnino je pošiljati uredniku dr. Fr. Kovačiču v Mariboru.

Tedenski koledar.

Nedelja, 17. aprila: 1. povelikon., bela; Anicet p. m.; evang.: Jezus se prikaže pri zaprtih vratih. Jan. 10. — Ponedeljek, 18. apr.: Eleverij šk. m. — Torek, 19. aprila: Leon IX. p. — Sreda, 20. aprila: Viktor m. — Četrtek, 21. aprila: Anzelm šk. — Petek, 22. aprila: Soter in Kaj mm. — Sobota, 23. aprila: Vojteh šk. — Solnce izide 20. aprila ob 5. uri 9 minut in zaide ob 6. uri 50 min. — Lunin

Marko: To-le revše je prosilo tako dolgo in moledovalo, da sem nazadnje odprl ječo. — Mislil sem prav za prav zvedeti, kam so ti kristjanski psi skrili svoje kosti. (Dela s prsti kot bi denar štel.)

Trebonij: Tako! Ti nimaš nič misliti!

Marko: Pri Baku, gospod! Saj sploh nimam navade misliti.

Trebonij: In zakaj v okovih? Odveži ga! Tudi najnižji ne smé biti v moji ječi zvezan, da se ne more nihče pritoževati, da sem nevhvaležen. On me je spremil, ti strahopetnež si jo pa kar tiho popihal iz katakomb.

(Marko odpenja Klemenu okove.)

Trebonij (Renatu): Poznam te! Tudi ti si bil v onem labirintu. Nuj Marko, naj si delata družbo v tej-le sobici!

Klemen (zá-se): Bog in Mati Božja, tedaj bo vender zaprt radi mene!

Trebonij: Toda, najprej moram ž njima govoriti. (Dá Marku znamenje, naj odide.)

Marko (zá-se): Prefekt se še ni naveličal lova. Le tako naprej, saj pravim. Pazi, da zopet ne dobiš kake pod nos, prefektček, pazi! (Odide.)

(Konec sledi.)

spremin: Mlaj 20. aprila ob 11. uri 19 minut zvečer. — Musica sacra v nedeljo 17. aprila v stolni cerkvi: velika maša ob 10. uri: maša Salve regina in ofertorij zl. G. Ed. Stehle, aleluja in verziki zl. A. Foerster. — V mestni cerkvi sv. Jakoba: velika maša ob 9. uri: Missa tertia zl. M. Haller, graduale Foersterjev, ofertorij zl. G. E. Stehle.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 16. aprila.

(Ljubljanski heil-ovel.) Graška »Tagespost« objavlja poročilo o shodu ljubljanskih Nemcev in nemškutarjev, v katerem omenja, da je predsednik shoda dr. Suppan naglašal, da se je lani nemško-liberalna stranka udeležila občinskih volitev ter dosegla lepe manjšine. Tedaj je bila, je dejal, seveda slovenska stranka še razdvojena, sedaj pa je združena vsaj na zunaj. Po živahni razpravi se je vsprejel predlog profesorja dr. Binderja, znane nemško-nacionalnega kričača, naj se v vsakem razredu postavi po jeden kandidat, in sicer za tretji razred pečar in protestant Drelse, za drugi razred Artur Mahr in za prvi razred Jos. Luckmann. Mej burnimi heilo-klici na zaslužena voditelja nemške stranke na Kranjskem, dr. Suppana in dr. Schafferja, pravi »Tagespost«, se je završil volilni shod. — O dopolnilnih volitvah spregovorimo prihodnji teden, danes bi le vprašali »den bewährten Führer der deutschen Partei in Krain« dr. Schafferja, ali misli še dolgo časa ohraniti mesto deželnega šolskega svetnika, katero je dosegel s pomočjo svojih tedanjih slovensko-liberalnih zaveznikov v deželnem odboru. Vodja nemško-liberalne stranke, ki tako ponosno nastopa, se vender v prihodnje v dež. šolskem svetu ne bo posluževal slovenskih bergelji!

(Iz Kamnika.) Volitev župana in svetovalcev v Kamniku je bila 14. t. m. Županom je izvoljen gosp. Luka Bergant, svetovalci Franc Fischer, Josip Orel, Janez Potočnik. — V kratkem kaj več.

(Današnji »Slovenski List«) je bil konfiskovan.

(Slovenske misijonske konference) pri sv. Jakobu v Trstu se prično prihodnjo nedeljo zvečer. Propovedoval bode veleč. pater frančiškanov Konstantin Luzer iz Kamnika, kateri je bil 3 leta generalni defintor frančiškanskega reda v Rimu in je poznan kot izvrsten cerkveni govornik.

(Pri streljanju ponesrečen.) Iz Radovljice se poroča: Na Veliko nedeljo so streljali v Kropi z možnarji. Pri tem je nadzoroval kovač Janez Petrač; ko je hotel možnar pripraviti, se sproži ta prekmalu. Strel je odtrgal Petraču dva prsta desnice in palec leve in vrh tega še ranil obraz. Jožef Dermota je bil istotako ranjen na vratu in obrazu, ko je bil poleg Petrača. Petrač se je pripeljal v deželno bolnico v Ljubljani.

(Surov napad.) 12. aprila je prišel posestniški sin Jožef Skraba na Ig v gostilno Martina Skraba in pil ondi z bratom Antonom par litrov vina. Potem se je napotil domov. Ko je bil kakih 2000 korakov od imenovane gostilne oddaljen, napade ga brez povoda posestniški sin Martin Župec z gnojnimi vilami, ga podere na tla in ga začne obdelavati, dokler ni rešil brata prihiteli Anton Skraba. Jožef Skraba je bil ranjen na več mestih, na glavi itd. Sodnijska preiskava je v tiru.

(Ogenj.) Sinoči ob 1/10. je pogorela delavnica-baraka Fr. Čeha na Karolinski zemlji do tal. Ljubljansko gasilno društvo je moglo ogenj le omejiti. Škode je do 800 gld., a baraka je zavarovana.

(Komen na Krasu) dne 13. aprila. Sinoči 12. t. m. ob 8. uri in 17 minut zvečer se je čutil tu mali sunek potresa. Škode ni.

(Iz gorenje Vipave) 14. aprila. [Izv. dop.] Smrt moža — poštenjaka — narodnjaka. Žalostni spomin na 14. aprila 1848, pa tudi veseli na 1848 sploh. — Na veliki torek zjutraj 5. t. m. je v Gorici umrl mož, ki je vreden, da se ga tudi Vaš cenjeni list spominja. To je g. nadučitelj v pokoj, Valentin Kancler, rojen 1828. l. v Solkanu. Meni niso sicer poznane podrobnosti iz njegovega življenja, ker sem imel priliko le nekterekat z njim občevati, namreč ko je bil on še nadučitelj v Črničah pod Čavnom, odkoder je šel 1878. l. v pokoj v Gorico. Podal pa se je že z svojim 50.

letom življenja v pokoj, ker je bil bolj slabotnega zdravja. Bil je namreč 1848 vojak v tedanjem nadvojvodu Leopolda polku št. 23, zdaj grof Lacy. (Nabiralni okraj Špljet v Dalmaciji, tedaj pa v Trstu.) Vdeležil se je vojne proti upornim Mažarom 1848—49; postal je narednik ter pri obleganju velike trdnjave Komarna ob Donavi je mnogo trpel, ker so vojaki morali bivati po cele mesce v šotorih pod milim nebom, ležati na vlažnih tleh, kar mu je povzročilo trganje po udih, za katerim je sicer ozdravel; vender se mu je tisto od časa do časa ponavljalo, da ni bil nikoli več prav zdrav. Vkljub temu je podučeval v ljudski šoli blizo 25 let; večidel v goriški okolici, v Mirnem in slednjič v Črničah. Bil je priden učitelj, zvest v svojem poklicu ter prijatelj in podpornik naše vboge šolske mladine. Bil je skromen v svojem življenju in ker ni imel otrok, si je s svojo enako štedljivo gospo soprogo, večšo igralko na slovenskem odru, prištedil toliko, da si je v pokoju napravil lastno hišo v Gorici. Akoravno je bil bolj iz stare šole, venderle je bil dober narodnjak, zvest soprog in po vsem veren kristjan, ki lahko mnogim njegovega stanu služi v izgled. Bil je dolgoleten denarničar političnega društva »Sloge« in goriške podružnice sv. C. in M. — Več lepega in spodbudnega o njem bi znali povedati njegovi ožji prijatelji in blaga g. soproga! — Mož je bil tihega, mirnega značaja, pa delaven domoljub tudi v pokoj do zadnjega, ter vsega spoštovanja vreden, kakoršnih v tem času zelo potrebujemo. Zato pa mu plačaj Vsemogočni stotéro onkraj, kajti služil je rés zvesto Bogu, cesarju in domovini! Bila mu zemljica lahka, duši pa naj sveti večna luč! — Danes 14. t. m. pa je tudi ob enem žalosten dan v zgodovini 1848—49, kajti ravno danes 50 let je, ko se je predrznil brezmejno častilakomni Ludovik (Lajoš) Košut¹⁾ hišo habsburško razglasiti, da je zgubila pravico do prestola in krone sv. Štefana, Ogersko pa za republiko, sebe samega pa se je dal voliti za vladnega predsednika iste! — Ker je bila tedaj Ogerska in lombardobeneško kraljestvo v krvavi ustaji zoper državo, ker je imel slavni oče Radetcky dovolj posla s Karl Albertom, sardinskim kraljem in skorej s celo Italijo, katero je slavno premagal pri Mortani in Novari 23. marca 1849, se je sedajni cesar Franc-Jožef, ki obhaja letos redko zlato 50letnico svojega težavnega vladanja, obrnil na tedanjega ruskega cara Nikolaja I. († 2. marca 1855) ki sta sklenila brž mesca maja 1849 posredovalno pogodbo. Vsled te se je zavezala Rusija poslati za ukrotiti in udušiti ogersko ustajo 120.000 mož pod višim poveljništvom generala Paskieviča »Erivarskega«. Že začetkom junija istega leta je korakala slavna ruska poglavitna armada skoz Karpate na Bojišče; druga skoz Moravsko, katero je vodil general Piniutin. Zdaj še le sta zamogla avstrijski general Haynan (rekli so mu radi njegove hrabrosti »general Hanayn«) in slavni ban Jelačić ogersko armado pod poveljništvom Dembinskega (Poljaka) premagati, kar je pa stalo mnogo prask in bitev, ki so si sledile kar zaporedoma ob Tisi v Banatu in na Erdeljskem. Ravno tako so premagali Rusi ogerskega poveljnika Görgey-a, ki se je podal pri Vilagos-u, dne 13. avg. 1849, Paskeviču z 28.000 mož in 142 topovi. Ni čuda, da imajo Mažari številko 13 za nesrečno številko, kakor jej pravijo tudi Italijani »punto di Giuda« (Judeževa številka 13!). Odlikoval se je v tej vojni slavni ban Jelačić, poveljnik južne armade v Banatu, s svojimi 40.000 mož graničarjev. Vredno bi bilo zbrati letos vse podatke in podrobno opisanje, koliko je poleg drugih še prav posebno hrvatski narod v tej laški in ogerski uporni vojni 1848—49 trpel, in koliko mož je padlo nasproti svojim sedajnim tlačiteljem Mažarom v Italiji in na Ogerskem. Jaz sicer nimam na razpolago vseh podatkov o zgubah od vseh 16 graničarskih polkov, vender pa, da se vidi, koliko je ta vbogi narod tedaj v tej kruti vojni trpel, naj navedem nekaj le o enem, namreč o 2. otočanskem polku. Graničarski polki so steli v vojni po 5 bataljonov²⁾, bataljon je imel po 6 kompanij, vsaka kompanija po 200—300 mož, kar znese okoli 7000 mož en

¹⁾ »Kohout« ali »Košut«, znači v slovasko-slovenskem jeziku »petelin«, čegar slična svojstva je ta odpadnik res imel, kakor njegov sin Ferencz v sedajnem ogerskem drž. zboru!

²⁾ Šesti bataljoni vsacega polka pa so bili za stražo na turški meji, tako da je vse možstvo, kar je le moglo nositi orožje, bilo po koncu ali mobilizirano!

polk. Torej je dajala vojaška krajina v vojski gotovih 100.000 mož in to samih junakov, iz mladega vajenih v orožju. Tako je ta 2. ali otočanski polk poslal v vojno na Laško začetkom 1848. 1. batalijon, ki je štel 1303 mož, zgubil pa je tam 187 mož. — Pozneje je zgubil na Ogorskem cel polk tako-le: Šli so na Ogorsko od tega polka vsi peteri bataljoni. In sicer je štel tedaj prvi batalijon 1303 mož^{*)}, drugi 1425, tretji 1345, četrti 1309, peti 1428; skupaj 6810 mož. Iz vojne pa jih je prišlo namreč od 1. batalijona 886 mož, 2. 1020, 3. pa le komaj 589 t. j. tretji del. Torej zguže od 3 batalijonov 1587 mož. Od 4. in 5. batalijona jih je manj palo, ker so jih rabili bolj za reservo, vendar pa jih je padlo nad 200 mož od obeh. Torej ta sam otočanski polk je zgubil tedaj okoli 1.800 mož in sicer zato, ker so bili na Ogorskem neprenehoma v mnogih bitvah in bojih. Kako so se ti junaki hrabro bojevali, kaže tudi ista statistika. Od vseh 3 bataljonov so dobili 3 zlate svetinje; 58 srebrnih svetinj hrabrosti prve vrste, 88 svetinj srebrnih druge vrste, torej vsi skupaj 149 s krvavim pôtom pridobljenih svetinj. Toliko jih ni dobil noben drugi polk, menda ne prej ne pozneje, v naši armadi! A kakšno plačilo prejemajo zdaj Hrvatje za svojo zvestobo in hrabrost? Na to nam odgovarja dobro poučeni zagrebški dopisnik Vašega cenjenega mi »Slovenca«. Ko bi zvedela za istega sedajna mažaronska vlada bana Khuen-Hedervary-a, bi gotovo ali kašo pihal, ali pa bil pregnan iz Hrvatske, ker se drzne vsemu svetu javiti vnebovpijoče krivice, ki se temu zares nizkotrpnemu za državo in vladarsko habsburško obitelj velezasluznemu narodu godé. Pa utegne priti še čas, ko bodo ta zdaj od arpadskega rodu tlačeni narod še potrebovali, da jim naj pobera kostanj iz žerjavice. Tedaj bodo pa le zopet dobri bratje Hrvatje, ako bodo le hoteli hudo z dobrim povračati!

(Shod v Prevaljah — prepovedan!) Iz Celovca, dne 14. aprila. Katoliško-politično društvo za Slovence na Koroškem je napovedalo za nedeljo dne 17. t. m. shod v Farski vasi pri Prevaljah, na katerem je imel mej drugim preč. g. drž. posl. Lambert Einspieler poročati o državnem zboru. Okrajno glavarstvo pa je shod prepovedalo, češ da na — Lešah razsaja legar! Rekli bi, da imamo Slovenci pravcato smolo s svojimi shodi, da ne bi poznali muh naših cenjenih gg. okrajnih glavarjev! Nasproti tej prepovedi konstatujemo samo faktum, da je dovolilo c. kr. okr. glavarstvo celovško lani nek shod in veliko veselico blizu Humberga v neki gostilni, dasi je v sosednji hiši ležalo več oseb, bolnih na davici. Razložek je pač ta, da je nad Humbergom zborovala »Südmarka«, v Farski vasi pa smo hoteli zborovati Slovenci, in znano je, kako različni gospodje skrbijo za naše — zdravje!

(Gonja zoper dr. Steinwendra.) Iz Celovca, dne 15. apr. Zoper voditelja nemškonacionalne stranke dr. Steinwendra se je začela huda gonja ne le po listih marveč tudi v njegovem volilnem okraju, iz katerih mora v podobi resolucij itd. slišati marsikatero krepko, zanj gotovo ne laskavo očitjanje! V listih ga posebno oistro prijemata »Ostdeutsche Rundschau« in »Grazer Tagblatt«, za kateri žrtvuje velike svote dr. Lemis. Zoper ta očitjanja se je dr. Steinwender branil najprej z odprtim pismom v »Kürnt. Nachrichten« in se brani sedaj po shodih, na katerih opravičuje svoje postopanje pred volilci, ki ga trdo prijemajo. Na velikonočni ponedeljek se je to zgodilo na shodu »Südmarkine« podružnice v Greifenburgu. Zbralo se je tam precejšnje število nemškonacionalnih velikašev, med njimi vodja »schulvereina« znani dr. Weitlof. Shod je brzojavno blagovolil pozdraviti sam Wolf in dr. Lemis je brzojavil »Wir verkaufen uns nicht«. — Dasi je »Südmark« nepolitično društvo, govorili so malone samo o političnih stvareh. Steinwender se je zagovarjal, zborovalci pa so ga opominjali na prisege v Celovcu (11. jul.) in v Hebu, kjer so se zastopniki nemškega ljudstva zavezali za strogo obstrukcijo in katero prisego je dr. Steinwender baje prelomil. Sprejeli so resolucijo za najstrožjo obstrukcijo, po kateri hočejo »Deutschen in der Ostmark« priti do — »miru«.

(Iz celovške škoflje.) C. g. Matej Riepl, kapelan v Spodnjem Dravberzi, je prestavljen za provizorja v Štebenj ob Zili. — Č. gospod Franc Rozman, kaplan v Hodišah, je prestavljen za kaplana v Spodnji Dravberg.

(»Osservatore Cattolico di Milano« pa tržaški »Amico«.) Iz Trsta: Prvo omenjeni list ima v svoji 77. številki od dne 3. t. m. iz Trsta dopis, v katerem zavrača neopravičeno postopanje tržaških pseudo-katolikov nasproti vernikom druge narodnosti in zlasti nasproti svojemu skofu. Omenjeni dopis gotovo ni izviral iz italijanski narodnosti neprijaznega peresa in »Osservatore«, ker izhajajoč v Italiji, bi moral biti prvi, ki bi se smel strinjati glede politike z »Amicom«, ako bi bilo stremljenje poslednjega lista pošteno in krščansko. Ker se milanski list toraj ne strinja z intencijami »Amicovcev«, je znak, da poslednji nimajo dobre vesti v versko-narodnih rečeh. Toda »Osservatore« je s svojo poštenostjo slabo naletel pri »Amicovcih«. V svoji velikonočni številki se zaganja »Amico« v »Osservatore« in ga nemilo obira, ker se je drznil korigirati početje nekaterih italijanskih katolikov, ki so za — peto tržaškemu magistratu. »Amico« zatrja nasproti »Osservatore«, da je Trst italijansko mesto in da tako tudi ostane, brez ozira na to, ako je velika množica očetov in mater sedanjemu italijanskemu naraščaju privandrala v Trst s slovenskega Krasa. Očetje da so bili surovi, neolikani Slovenci, sinovi pa so sprejeli italijanski kulturni jezik in italijansko kulturo. — S temi izjavami se je pokazal »Amico« zopet v vsej svoji nagoti. Tako govoriti, tako soditi zamore le skrajno zaslepljen in vsacega pravičnega čuta prazen človek. In taki so očetje okoli »Amica« in ako bi ne znali, kdo izdaje in vrejuje ta list, morali bi misliti, da se sestavlja in piše v vredništvu »Piccolovem«. »Amico« pravi, da piše »Osservatore« tako, kakor bi bilo v Trstu polovico prebivalstva Slovencev. Nedavno temu smo še rekli, ako bi se snela krinka izdajstva raz obraz polovice tržaškega prebivalstva, videti bi hoteli, v koliko je Trst zares italijansko mesto. Trst je v resnici po dobri polovici slovensko mesto. Le pogledite okrog in videli bode na tisoče poitalijaničenih eksistenc, katere ne morejo skrivati svoje slovenske krvi. In take neyredne izdajske kreature naj bi sestavljale italijansko prebivalstvo Trsta? Ako bi bili pravi Italijani Trsta kaj ponosni na svoje italijanstvo, pometali in iztrebili bi tiste svoje Adamiche, Mamiche, Rascoviche in druge take »iche« — srake, ki se dičijo s pavovim perjem! — kakor ljuliko iz svojih vrst, kajti nikdar in nikoli ne bodo italijanstvu v čast! Vsikdar, pri vsaki priliki se bodo satirično režali v lice boginji Italiji — slovanski »ichi«. Take poturice niso vredni, da jih sploh sprejme kaka narodnost pod svojo streho, narodnost, katerej je za čisto, po tujstvu neoskrunjeno slavo in čast! Kako malo se toraj poda tržaškim pravim Italijanom, ako zagovarjajo renegatstvo čez Kras privandranih slovenskih izdajic in da sprejemajo njihove izdajske sinove za pristne svojce! Tako priznavanje se poda le breznačajnim židom, katerim je narodnost sploh deveta briga in katero izkoriščajo le za svoje umazane čifutske namene.

(Vsprejem v kadetne šole.) Pričetkom šolskega leta 1898/99 (sredi septembra) sprejemali se bodo aspirantje v kadetne šole. Natančnejši pogoji za vsprejem kakor tudi obrazec za prošnjo se nahaja v 83. šte. tukajšnjega uradnega lista z dne 14. aprila 1898.

(Zdravje v Ljubljani) od 3.—9. aprila. Novo-rojenih je bilo 27, mrtvorojen 1. Umrlo jih je 21, mej njimi za jetiko 2, za različnimi boleznimi 19; med njimi je bilo 6 tujcev in 8 iz zavodov.

(Razpust društva brezvercev v Gradcu.) V Gradcu se je pred nekaj meseci ustanovilo društvo »konfessionsloserjev«, katero je štelo kakih 50 članov. Na jednom shodu, ki ga je priredilo to društvo, je minulo leto predaval znani prostozidar dr. Wille iz Berolina, katerega je oblastvo radi tega govora prijelo in obsodilo. Sedaj je pa vlada to društvo razpustila s pripombo, da je prekoračilo svoj statutarčni delokrog.

(Sejmi po Slovenskem od 18. do 23. aprila.) Na Kranjskem: 18. v Grahovem, Podbukovju, na Igu, v Ribnici, Jagnenci, na Vačah, v Št. Juriji pri Gamberku in v Šturji; 19. v Metliki in Bušči vasi; 21. v Strugah in pri Cirkvi; 22. v

Motniku. — Na slovenskem Štajerskem: 18. pri Sv. Lenartu, pri Sv. Mohorju, v Rogatcu, Vojniku in v Kapeli pri Brezicah; 20. na Vranskem in pri Sv. Tilnu. — Na Koroškem: 23. v Milštatu. — Na Primorskem: 20. v Turjaku in v Vidmu; 23. v Tominu.

Društva.

(Vabilo k veselici), katero priredi šenklaško-frančiškanska ženska podružnica »Družbe sv. Cirila in Metoda« v korist glavni družbi v nedeljo, dne 17. aprila 1898. l. v Sokolovi dvorani »Narodnega doma«. Iz posebne prijaznosti sodeluje sl. slovensko trgovsko pevsko društvo. — Vspored petja: 1. A. Nedved: Ljubezen in pomlad, 2. A. Hajdrih: Hercegovska; moška zbor. 3. Dr. G. Ipavec: Planinska roža, 4. V. Klaič: Svrčanje; čveterospeva. Med posameznimi točkami svira sl. godba c. in kr. pehotnega polka Leopold II. kralj Belgijcev št 27. Začetek ob 7. uri zvečer. Vstopnina za osebo 30 kr., dijaki 20 kr., otroci prosti. K obilni udeležbi uljudno vabi odbor.

(Bolniška blagajna čevljarske zadruge) naznanja svojim udom, da bode imela svoj letni občni zbor 24. aprila ob 1/9. uri dopoludne v gostilni »pri Lozarju«, Rožne ulice. Ako bi pa zbor ne bil sklepčen ob ti uri, sklicuje se drugo zborovanje isti dan ob 2. uri popoludne brez ozira na število udov.

Načelnništvo.

Darovi.

Za Jeranovo dijaško mizo: Profesor dr. Josip Lesar, vodja v Alojzijevisču 5 gld. — Iz Brezovice 5 gld. — G. Fr. Pešec, župnik na Robu, 2 gl. — Neimenovan 5 gld.

Za »Katoliški dom«: Gosp. Fr. Pešec, župnik na Robu, 2 gld. — G. Jožef Zelnik, župnik v Čemšeniku, 5 gld. — Gosp. Janez Teran, župnik v Ljubnem, 8 gld. — Gosp. Janez Eder, župnik v p. 10 gld. — G. Franc Boncelj, župnik v Dražgošah, 3 gld. — G. Martin Narobe, župnik v Zapogah, 5 gld. — Gosp. Friderik Hudovernik, župnik v Lescah, 5 gld. — G. Franc Klemenc, župnik 5 gld. — Gosp. Matija Zarnik, župnik v Srednji Vasi, 10 gld. — G. Ivan Sakser, župnik 3 gld.

Za pripraviški dom: G. Fr. Pešec, župnik na Robu, 2 gl.

Za delavski dom: G. Jan. Pristov, kapelan pri sv. Križu pri Litiji, 2 gl.

Za gimnazijsko kapelo v Kranju: G. Franc Rudolf, posestnik in trgovec na Črnem Vrhu, 3 gl.; G. A., kapl., 3 gl.; neimenovana gospa 5 gl.; prijatelj mladine 10 gl.

Bog plačuj stotero blagim dobrotnikom!

Telefonična in brzojavna poročila.

Trst, 16. aprila. Iredenta zahteva, naj bi se Pavičiču prepovedalo še nadaljevati cerkvene govore pri sv. Antonu novem. Mestni magistrat je brzojavno zahteval od ministerskega predsednika prepoved govorov. Dosedaj se to še ni zgodilo in upati je, da poulična druhal vender ne zmaga ter da se na tako gorostasen način ne krati katoliški cerkvi po ustavi zagotovljena svoboda.

Pulj, 16. aprila. Avstro-Ogorsko brodovje z jednim bataljonom pešcev je dospelo iz Kaneje.

Dunaj, 16. aprila. Zaradi znane Lehoferjeve zadeve je bila sinoči burna seja v mestnem zboru dunajskem. Župan dr. Lueger je zahteval vsa pojasnila, odredil novo preiskavo ter odločno in vspešno zavračal liberalne mestne odbornike.

Dunaj, 16. aprila. Položaj mej Španijo in Ameriko je še vedno skrajno nevaren. Zastopnik Španije v Washingtonu ima nalogo takoj zapustiti svoje mesto, ako vsprejme predsednik Mac Kinley kak sklep, ki bi kratil Španiji pravice do Kube.

Dunaj, 16. aprila. Iz Newyorka se poroča, da je vojni minister sklical vso armado pod orožje. — Amerika je nakupila 56 večjih in manjših vojnih ladij.

Dunaj, 16. aprila. Ako se prične vojska, tedaj Avstrija vsprejme v svoje varstvo španske podanike, živeče v Severni Ameriki.

Cetinje, 16. aprila. Angleška kraljica je podelila črnogorskemu knezu veliki kordon Viktorijinega reda v briljantih, princu Danilo pa veliki častniški križ istega reda.

^{*)} Po knjigi: »Otočaner Regiments-Geschichte von k. k. Major Franz Bach«, katere knjiga je bila posvečena slavnemu banu grofu Jožefu Jelačiču Bužinskemu in katero mi je svoječasnno poklonil v spomin nek ličanski nadlajtnant. Pis.

Belgrad, 16. aprila. Notranji minister je vstregel želji mestnega prefekta ter sklenil vodjo radikalne stranke Pasića pozvati pred sodišče.

Berolin, 16. aprila. Mnogo železniških uradnikov poljske narodnosti na Poznanjskem in vzhodnem Pruskem je vlada nenadoma službeno prestavila v Hanover in v Westphalen ter jih nadomestila z nemškimi uradniki.

Poznanj, 16. aprila. Tukajšnje sodišče je obsodilo poljskega urarja Bialasa na 30 mark denarne kazni, ker je imel v svojem naoglednem oknu razstavljene ure in broše s poljskim orlom in geslom „Bog reši Poljake!“

Rim, 16. aprila. Zbornica je dovolila, da se pozovejo pred sodišče poslanci Maccola, Tussi, Tusinato in Donati radi dvoboja Cavalotti.

Madrid, 16. aprila. Z ozirom na resnost položaja je ministrijski predsednik Sagasta povabil k sebi vse voditelje političnih strank ter jih prosil, naj sodelujejo pri rešitvi perečega vprašanja. Ker se s premirjem na Kubi ne more ničesar doseči, ga bo vlada preklicala. Uradno poročilo nasprotno trdi, da ima premirje uspeh in da so vstasi voljni pogajati se z vlado. Nekaj se jih je že vdalo.

London, 16. aprila. Vkljub razglašeni premirju vstasi na Kubi nadaljujejo vojsko.

Washington, 16. aprila. Senat je sklenil, da danes glasuje o resoluciji glede Kube.

Splošno priznano
je kot najboljša odvajalno in prebavljivo sredstvo
Sagrada Malaga - vino.

Cena 1 vel. stekl. 1 gl. 20 kr. Dobiti je v deželni lekarni pri Mariji Pomagaj M. Leustek

v Ljubljani, 165 1 6
Resljeva cesta št. 1, poleg mesarskega mosta.

Telefon št. 68.

Umrli so:

14. aprila. France Blaznik, ključavničar, 35 let, Poljanska cesta 72, jetika. — Marija Skedl, zdravnikova vdova, 72 let, Mestni trg 24, otrpnenje pljuč.

V hiralnici:

14. aprila. Marjana Krašovic, gostija, 42 let, jetika.

V bolnišnici:

13. aprila. France Tavčar, delavčev sin, 7 let, Canis multilobularis Mening. tubercul.

Tržne cene v Ljubljani

dné 16. aprila.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, m. st.	13	Špeh povenjen, kgr.	70
Reč,	9 20	Surovo maslo,	86
Ječmen,	8	Jajce, jedno	2
Oves,	7 50	Mleko, liter	10
Ajda,	9 20	Goveje meso, kgr.	64
Proso,	8	Telečje	60
Koruza,	6 60	Svinjsko	64
Krompir,	3 80	Koštrunovo	40
Leca, hktl.	14	Piščanec	45
Grah,	14	Golob	18
Fizol,	12	Seno, 100 kgr.	1 78
Maslo, kgr.	96	Slama, 100	1 78
Mast,	74	Drva trda, 4 kub. m.	6 60
Špeh svež,	66	„ mehka, 4 „	4 60

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 3062 m.

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura po Celziju	Vetrovi	Nebo	Padavina v 24. urah
15	9. zvečer	738.5	9.5	sr. jzah.	jasno	
16	7. jutraj	738.4	10.4	sr. jzah.	jasno	0.0
	2. popol.	737.1	10.7	p.m. jzah.	oblačno	

Srednja večerajšnja temperatura 9.7°, v soglasji z normalom.

Vsebina 8. zvezka 1898:

Davorin Trstenjak. (Spisal Božidar Flegerič.) — Smrt in življenje. (Zložil Anton Medved.) — Družina socialista. (Spisal Ivo Trošt.) [Dalje.] — Blatenski padar. (Spisal Kraguljev.) — Aleluja. (Zložil J. Kósar.) — Beneška Slovenija. (Črtice.

Spisal I. T.) [Konec.] — Književnost: Slovenska književnost. Hrvaška književnost. — Razne stvari. — Naše slike. — Na platnicah: Koncert »Glasbene Matice«. Nove orgle. Družbe sv. Cirila in Metoda kava. Našim bralcem. — Slike: Davorin Trstenjak. Slovenski duhovniki iz Minnesote. Vrnitev. (Risal Jos. Dostal.) Srednji del nadiške doline pri Briščah. (Fot. Malignani.) Občinska hiša in župnišče na Stari gori. (Po fot. Malignanijevi)

287 1—1

Prijateljem dragim in znancem javljam pretužno vest, da so naš ljubi oče

Ivan Stazinski

preminoli v Gospodu dné 14. malega travna t. l. v 77. letu svoje dobe.

Preblagega pokojnika priporočam v pobožno molitev.

Metlika, dné 14. malega travna 1898.

P. Konrad Stazinski,
minorit. kapelan.

Penzionat za dečke

v Kalksburgu pri Dunaju.

pod vodstvom očetov jezuitov z dvojno odgojilnico.
Prvo odgojišče, za rejence višjih stanov, stane na leto 460 gl.
Drugo odgojišče, za rejence srednjih stanov, » » » 280 gl.
Podučuje se v premetih gimnazije. Uči se tudi slovenščina.
Zavod ima pravico javnosti za 7 gimn. razredov.
Natančnejša pojasnila daje vodstvo odgojilnice. 886 3—1

Valentin Mazgon,

pozamentirar v Ljubljani,

priporoča se čast. duhovščini in cerkvenim predstojnikom v najnatančnejše izdelovanje

pozamentrijskih del,
kot: cofe in franže za bandera, burze-žnore, cingule, cofe za lestence, ter sploh vsa v to stroko spadajoča dela izdelujem po najnižjih cenah.

Domače ročno in trpežno delo.
Dovoljujem si tudi opomniti, da sem se preselil na Mestni trg št. 24, III. nadstropje, nasproti mestni hiši. 249 3—3

Alojzij Večaj

izdelovalec pečij iz glinastih snovij
v Ljubljani, Opekarska cesta 61

preje Igriške ulice 15 15
priporoča lepo svojo zalogo

raznovrstnih pečij

od najpreprostejših do najfinejših, raznobarvne: rujave, zelene bele, pri naročilih pa tudi drugačne barve V zalogi ima tudi kahljice za štedilnike, sploh razne glinaste izdelke.
Za svoje delo jamči leto dnij. Cene so najnižje.

Krasna mladinska knjižica!

Pomladni Glasi

posvečeni
slovenski mladini.

8. zvezek. — S štirimi slikami.

Uredil in založil
Jan. Ev. Zoré.

Cena broširan 30 kr., v pol platno vezan 40 kr., v celo platno vezan 55 kr., krasno vez. 75 kr., po pošti 5 kr. več. — Dobé se v ljubljanskem semenišču, v Katoliški Bukvarni in pri Jan. Krajcu v Novem mestu. — Tudi se dobé prejšnji letniki razven prvega.

Lepo darilo otrokom ob raznih prilikah!

884 12—10

Ferdinand Prinoth,

St. Ulrich, Gröden, Tirolsko,

zavod za cerkveno kiparstvo iz lesa,

se priporoča preč. duhovščini za napravo podob svetnikov, Kristusa na križu, vzbuknjenih križevih potov, altarjev, božjih grobov itd. najfinejšega dela.

Kipi svetnikov iz lesa, v oljnatih barvah, z zlatimi robovi v velikosti 80 100 120 140 160 180 200 cm stanejo gl. 22 33 48 65 82 107 140

Obširni ceniki zastoj in franko.

Lepo posestvo je na prodaj

v prijaznem kraju na Kranjskem, blizu župne cerkve, sestojče iz še novega zidanega poslopja, dobro rodečega zemljišča, njiv, travnikov in gozda. V hiši je že nad štirideset let trgovina z mešaním blagom, žganjetočem in tobačno trafiko. Proda se iz proste roke radi rodbinskih razmer za nizko ceno, ali pa za več let v najem dá. 269 3—3
Natančnejše pojasnilo daje upravništvo »Slovenca«.

Pred. duhovščini
vredno priporočam
svojo delavnico
za
slikarjio na
steklu,
zlasti za izdelovanje
cerkvenih oken
z metno slikarjio

Ed. Stuhl

v Gröden.
Annenstrasse 35.
Najboljša sprila in pohvale
za izvršena dela
razpošiljam na
zahtevo.

500 52—38

HERBABNY-jev

podfosfornasto-kisli
apneno-železni sirup.

Ta 28 let z največjim uspehom rabljeni prsni sirup raztaplja slez, upokojuje kašelj, pomanjšuje pót, daje slast do jedi, pospešuje prebavljanje in redilnost, telo jači in krepi. Železo, ki je v sirupu v lahki si privajajoči obliki, je jako koristno za narejanje krvi, razstopljive fosforno-apnene soli, ki so v njem, pa posebno pri slabotnih otrocih pospešujejo narejanje kostij. 725 20—17

Cena steklenici je 1 gl. 25 kr., po pošti 20 kr. več za zavijanje. (Polsteklenic ni.)

Prosimo, da se vedno izrecno zahteva Herbabny-jev apneno-železni sirup. Kot znak izvora se nahaja v steklu in na zamašku ime „Herbabny“ vtisnjeno z vzvišenimi črkami in nosi vsaka steklenica poleg stoječo uradno registrov. varstveno znamko, na kateri znamenja naj se blagovoli paziti.

239 7 Osrednje skladišče:
Dunaj, lekarna „zur Barmherzigkeit“
VII.1, Kaiserstrasse 73 in 75.

V zalogi skoro v vseh lekarnah na Dunaju in v kronovinah.

Ivan Kordik

v Ljubljani,

Prešernove (Slonove) ulice št. 12-14,

trgovina z galanterijskim blagom, drobninami in igrači na debelo in na drobno,

priporoča svojo bogato zalogo

različnega blaga

za krojače, črevljarje in sedlarje.

Gospodom gostilničarjem je na izbiro jedilna priprava (žlice, noži, vilice) vsake vrste in cene. 262 12-5

IVAN KREGAR
izdelovatelj cerkvenega
orodja in posode
v Ljubljani. Poljanska cesta 8,
poleg Alojzijevega

priporoča se prečast. duhovščini, cerkvenim
predstojništvom in dobrotnikom v najna-
tančnejše izdelovanje

*monštranc, ciborijev, ke-
lihov, tabernakljev,
svečnikov, lestencev,
križev na* 764 27

iz najboljših kovine po poljubnem slogu
in po nizki ceni.

Naznanilo.

Opiraje se na priporočilo v „Škofjskem Listu“
II. števil. t. l. ponudimo **letošnje** 663 18

izvrstno vino,

vsem prečast. gg. cerkvenim predstojnikom, pa tudi
drugim duhovnikom in kupcem po sledečih cenah:

1. Mašno vino hktl. od gld 26 do 30
2. Navadno namizno vino,
tudi zajamčene pristojnosti 25 . 28

Večjim odjemalcem bodisi mašnih ali drugih
vin cene po dogovoru.

Zadruga postreže tudi s finimi dezertnimi
in buteljskimi vini.

Najmanjša kvantiteta pod 1. 2. je 56 litrov.

— Cene veljajo loco Postojna do preklica.

Registr. vipavska vinarska zadruga.

Novo ustanovljena in novourejena domača
stavbinska in umetna steklarija 503 31

Avg. Agnola v Ljubljani
Dunajska cesta 9, poleg „Figovec“

se priporoča prečast. duhovščini
in cerkvenim predstojništvom v
naročila za izdelovanje

cerkvenih oken in vrat vdelenih s ka-
tedralnim steklom ali s svincem obrob-
ljenim belim ali barvenim steklom,

**s steklom z umetno
slikarjijo**

vse strokovnjsko dobro, zjam-
čeno in trpežno izvršeno v lastni
delavnici, od najpreprostejšega do
najfinejšega dela. — Ob enem
opozarja na lepo svojo zalogo
vsakovrstnega

steklarskega blaga
kot so: porcelanasti predmeti, zr-
cala, steklo v ploščah, svetiljke, po-
dobe, okviri za podobe itd.

Prevzema vsa
stavbinska steklarska dela
in popravila po najnižji ceni.

Sidro
Liniment. Capsici compos.
231 11 iz lekarne Richter-jeve v Pragi

priznane izvrstno bolečine olajšujoče ma-
zilo je dobili posodica po 40 kr., 70 kr. in 1 gld. v
vseh lekarnah. Zahteva naj se to sploh priljubljeno
domače zdravilo kar kratko kot 707 39—29

Richter-jev liniment s „sidrom“

ter sprejme iz previdnosti le v steklenicah z
znano varstveno marko „sidro“ kot pristno.

Richter-jeva lekarna
pri zlatem levu v Pragi.

Pege
286 10-2 odpravi v 7 dneh popolnoma 195 48-10
dr. Christoff-a Izborni, neškodljivi
Ambra-crème
jedino gotovo učinkujoče sredstvo proti pegam in za
olepšanje polti. Pristno v zeleno zapečatenih izvornih
steklenicah po 80 novč. ima na prodaj

Jos. Mayr-ja lekarna v Ljubljani.

PRISTEN

Cena zavoju 25 kr. (50 vinarjev)
vsobina 500 gramov.

Kathreiner
Kneippova sladna kava
v polnih zrnih.
Kathreinerjeve tovarne za sladno kavo
Dunaj-Monakovo

V svojo lastno korist naj zahtevajo in
jemljejo kupovalci le take izvorne zavoje.

19 15—5

Domača umetnost!
Podobarski i pozlatarski
ateljé
Andrej Rovšek
v Ljubljani, Kolodvorske
ulice 22

se priporoča prečast. du-
hovščini in cerkvenim
predstojništvom v naro-
čila na izdelovanje

oltarjev
iz lesa v poljubnem slogu,
kipov
in
svetniških soh
iz gipsa, kamna, lese-
nih itd.

Oltarne skupine
iz različnega materiala.

Blagorodnemu gospodu Andreju Rovšek-u,
podobarju in pozlatarju
v Ljubljani.

Altar, ki ste ga naredili za podružno cerkev v Lučih
župnije Žalinske, je prav lepo in trpežno delo, katero dea,
svojemu mojstru vso čast. Altar ne naredi samo v obče na
gledalca prav prijetnega utisa, ampak so tudi posamezni
deli pravilno, natančno in trpežno izdelani.

Zalina, dne 1. avgusta 1897.
505 52—38 Josip Novak, župnik.

J. N. Potočnik
priporoča svojo
krojaško delavnico
na Dunajski cesti št. 14
v Matijanovi hiši.

Izdeluje **moška oblačila** kar najboljše
in prav po ceni; oskrbuje **uniforme** c. kr.
državnim in železničnim **uradnikom**.
Posebno se priporoča **oč. duhovščini**,
ker je zelo spreten v izdelavanju duhov-
niških oblačil in talarjev. 281 10—1

Prečastiti duhovščini in slavnemu občinstvu
priporočam najboljše vrste

žime za žimnice (modroce)
po najnižji ceni.

Jakob Bajželj
izdelovatelj sit in žime za žimnice
226 4—4 v Stražišču pri Kranju.

**Najboljše sredstvo proti stenicoam,
bolham, kuhinjskemu mrčesu, mo-
ljem, zajedalkam domačih živalij.**

„Zacherlin“
učinkuje čudovito! Usmrti
vsakovrstno golazen — in ga radi tega
milijoni odjemalcev zahtevajo. Njega znaki
so: 1. zapečaten steklenica, 2. ime „Zacherl“.

Pristni „Zacherlin“ prodajajo v Ljubljani:

Ivan Fabian,	J. Klauer,	A. Šarabon.
F. Grošelj,	Adolf Kopřiva,	Viktor Schiffer,
Edvard Hajek,	Josip Kordin,	Jakob Schöber,
Karol J. Holzer,	Anton Krisper,	Jakob Spoljarič,
Ivan Jabačin,	Karol Lapponi,	A. Staeul,
Jeglič & Leskovic,	Peter Lassnik,	Franc Stupica,
C. Karinger,	J. Lenček,	M. E. Supan,
Mihail Kastner,	Ivan Perdan,	Franc Terdina,
Kham &	Karol Planinšek,	Uradniško kon- sumno društvo
Murnik,	J. C. Röger,	

Dobi se tudi v naslednjih krajih na **Kranjskem**:
V Postojni, Polhovem Gradcu, Sodražici, Velikih
Laščah, Kočevju, Krškem, Hribu Fr. Kovač, Idriji, Kranju,
Kostanjevič, Litiji, Mokronogu, Koprivniku, Mirni, na
Vrhniki, Travniku, v Trzinu, v Radovljici, Radečah, Za-
gorju, Žužemberku, Kamniku, Dragi, Trebnjem, Črnomlju,
Bledu, Ložu, Kamniku, Vipavi. V Škofji Loki: M. Žigon
in E. Burdych. 220 15—3

Orožna tovarna Steyer
224 5

Nova vozna šola: Marije Terezije cesta.
Dobra delavnica za poprave.
Vsi pripadajoči predmeti.

„Waffen“-kolesa. „Opel“-kolesa.
Precizijski izdelki I. vrste.

Samozastopnik za vso Kranjsko:
FRAN KAISER
Ljubljana, Šelenburgove ulice 6.

Prostovoljna razprodaja.
Po sv. Jurju v ponedeljek dne 25. aprila 1898. od 9. ure
dopoludne naprej, se bodo

travniki, mlin in gozdi
gospe **Berte Kersnik** od graščine na Brdu pod ugodnimi
pogoji na lici mesta po kosih prostovoljno razprodajali.
Prodaja se bode drugi dan, to je 26. aprila nadaljevala.

Na Brdu, dne 9. aprila 1898. 272 3—2

Oelz-ova kava
je najboljši in najčistejši primesek h kavi!
Čestite gospodinje!
Zahtevajte in kupujte le-to kavo!
Dobiva se v rdečih zavitkih z belim trakom ali pa v škatljah. 221 50—4

Ignacij Čamernik
kamnosek v Ljubljani,
Komenskega (Poljske) ulice 49,
poleg Schreiner-jeve pivarne,
priporoča prečistiti duhovščini in slav. občinstvu svojo izborna
zalogo najrazličnejših

nagrobni spominkov
iz poljubnega kamena po izredno nizkih cenah. — Vsprejemlje tudi naročila na
kamnoseška umetna cerkvena dela,
kakor so altarji, prižnice, krstna kamena, obhajilne pregraje, tabernakelji, polaganje cerkvenega tiaka itd.
Popravila izvršuje dobro in natančno. — Narise in proračune izdeluje brezplačno.

Št. 2792.

284 3-1

Razpis.

Na podlagi sklepa deželnega zbora kranjskega z dne 21. februarija 1898. l. razpisuje podpisani deželni odbor

jedno ustanovo za 600 gld.,

katera se ima podeliti najmanj za jedno leto doktorju vsega zdravilstva, ki bi se hotel izobraziti v psihiatriji. Dotičnik pa bi se moral zavezati, da se po izvežbanju posveti zdravniški službi v deželni blaznici na Studencu.

Prosilci za to ustanovo morajo biti večji slovenskega in nemškega jezika ter naj svoje s krstnim listom in z drugimi spričevali podprte prošnje do dne 10. maja t. l.

pošljejo podpisanemu deželnemu odboru.

Od deželnega odbora kranjskega
v Ljubljani, dne 8. aprila 1898.

Dürkopp-ova
Diana - kolesa
presegajo vsa druga
po trdnosti, ličnosti in lahkem teku!

Leta 1898. razni modeli z mnogimi novostmi so videti pri zastopniku

Janezu Jax-u
v Ljubljani, Dunajska cesta št. 13.

Pozor kolesarjem - novincem:
za vozno vežbanje s kolesom je velikanska dvorana na razpolago.

Puch, Styria
(najboljša)
Columbia
Helical-
Premier
Svetovnoznana
angleška
210 3 kolesa
iz orožne tovarne
B. S. A.

Največja zaloga koles z vsemi novostmi. Poznano najboljša in prekušana kolesa proti garanciji po najnižjih cenah. Mehanična delavnica za vsa popravila nahaja se v lastni hiši na Poljanski cesti št. 31, isto tam lep prostor na vrtu za vežbanje na kolesu.

Velika zaloga vsakovrstnih šivalnih strojev po najnižjih cenah.
Centki šivalnih strojev ter koles se pošiljajo po pošti zastonj in franko.

Priporočam se p. n. občinstvu najuljudneje in vabim k obilnemu obisku.

Fran Čuden, urar v Ljubljani.

Vodno-zdravilne toplice v Kamniku na Kranjskem

prav blizu mesta (železniška postaja), ob znoži kamniških planin, v krasni legi, z lepimi sprehajališči po smrečji, lov, tudi na postrvi, prelepa zdravilnica z verandami, toplice z banjami in dušem, basini za plavanje, pokrito hodišče, igrišče in telovadnica, zdravljenje po Kneippovem načinu, po želji tudi drugače: s pitjem, elektriko, masažo, telovadbo. Zdravniški voditelj: dr. Waackner. Stanovanja po ceni, sobe od 40 kr. do 1 gld. 30 kr. v zdravilišču in v 4 vilah, ki so v zvezi s toplicami in parkom. Izvrstna restavracija, pensijon 1. raz. 1 gld. 36 kr., 2 raz. 70 kr. na dan. — Prospekte pošilja vodstvo.

„THE GRESHAM“
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.

Podružnica za Avstrijo: Dunaj, I., Giselastrasse 1
Podružnica za Ogersko: Pešta, Franz-Josefplatz

Društvena aktiva dne 31. decembra 1896 157,805.340 —
Letni dohodki na premijah in obrestih dne 31. decembra 1896 28,670.916 —
Izplačitve zavarovalnin in rent in zakupnin itd. za obstanka društva (1848) 339,497.900 —
Mej letom 1896 je društvo izdalo 8761 polie z glavnico 80,577.950 —
Prospekte in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obračun predloge daje brezplačno

glavni zastop v Ljubljani
651 (12-6) pri
Gvidonu Zeschko-tu,
v vili nasproti Narodnemu domu.

Lična oprava za kavarno:
dva biljarda s pripadajočimi stvarmi, zrcala, mize, stoli itd. je zaradi preselitve
za nizko ceno na prodaj. ➡
Natančneje se poizvé v prodajalnici gosp. K. Till-a na Kongresnem trgu v baraki.

Dunajska borza.			
Dne 15. aprila.		Dne 15. aprila.	
Skupni državni dolg v notah	101 gld. 90 kr.	4% državne srečke l. 1854, 250 gld.	164 gld. — kr.
Skupni državni dolg v srebru	101 " 80 "	5% državne srečke l. 1860, 100 gld.	160 " 25 "
Avstrijska zlata renta 4%	121 " 40 "	Državne srečke l. 1864, 100 gld.	196 " — "
Avstrijska krona renta 4%, 200 kron	101 " 50 "	4% zadolžnice Rudolfove želez. po 200 kron	99 " 60 "
Ogerska zlata renta 4%	121 " — "	Tisine srečke 4%, 100 gld.	139 " 75 "
Ogerska krona renta 4%, 200 kron	99 " 30 "	Dunavske vravnave srečke 5%	130 " 25 "
Avstro-ogerske bančne delnice, 600 gld.	921 " — "	Dunavsko vravnavno posojilo l. 1878	109 " — "
Kreditne delnice, 160 gld.	353 " 75 "	Posojilo goriškega mesta	112 " 50 "
London vista	120 " 90 "	4% kranjsko deželno posojilo	99 " — "
Nemški drž. bankovci za 100 m. nem. drž. velj.	58 " 90 "	Zastavna pisma av. osr. zem.-kred. banke 4%	99 " — "
20 mark	11 " 77 "	Priporitetne obveznice državne železnice	219 " 50 "
20 frankov (napoleonor)	9 " 55 "	južne železnice 3%	183 " — "
Italijanski bankovci	44 " 75 "	južne železnice 5%	126 " 30 "
C. kr. cekini	5 " 66 "	dolenjskih železnice 4%	99 " 50 "
		Kreditne srečke, 100 gld.	205 gld. — kr.
		4% srečke dunav. parobr. družbe, 100 gld.	170 " — "
		Avstrijskega rudečega križa srečke, 10 gld.	20 " 25 "
		Rudolfove srečke, 10 gld.	27 " — "
		Salmove srečke, 40 gld.	83 " 25 "
		St. Genois srečke, 40 gld.	79 " 50 "
		Waldsteinove srečke, 20 gld.	59 " — "
		Ljubljanske srečke	22 " 75 "
		Akcije anglo-avstrijske banke, 200 gld.	155 " — "
		Akcije Ferdinandove sev. želez., 1000 gl. st. v.	3460 " — "
		Akcije tržaškega Lloydja, 500 gld.	424 " — "
		Akcije južne železnice, 200 gld. sr.	73 " 20 "
		Splošna avstrijska stavbinska družba	117 " — "
		Montanska družba avstr. plan.	156 " 85 "
		Trboveljska premogarska družba, 70 gld.	181 " — "
		Papirnih rubljev 100	127 " 12 "

S 1. aprilom se prične novo celoletno naročevanje!

Avtentično oznanilo žrebanja tu in inozemskih loterijskih srečk, izkaz vseh izžrebanih državnih in zasebnih obligacij.

Naročnina od 1. aprila do konca dec. t. l. je **„MERCUR“** XXXVI. leto.

za Avstro-Ogersko gld. 2.—.

S 1. aprilom na novo vstopivši naročniki dobijo, dokler je še kaj zalogo, kot brezplačni privržek „Finanzielles Jahrbuch“, ki obsega zaznamek vseh izžrebanih srečk. — Naročuje se s poštними nakaznicami pri vseh c. in kr. poštinih uradih in pri administraciji „Mercur“, Dunaj, I., Wollzelle 10.